

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 255 16 Ἰουνίου 2009

Τό τραγικό ἔλλειμμα

υμμερίζομαι τήν πανανθρώπινη ὁδύνη, πού προκάλεσε καί συνεχίζει νά διογκώνει ἡ καταιγίδα τῆς διαφθοράς. Καί ποίος δέν τή συμμερίζεται; Ὅταν οἱ κραυγές τῆς διαμαρτυρίας ὑπερπληρώνουν τήν καθημερινή πολυμερή ἐνημέρωση καί ὅταν, ἡ προσωπική ἀναμέτρηση τοῦ καθενός μας μέ τά ποικίλα σκάνδαλα καί μέ τά τολμήματα τῆς ἀσύδοτης ἐκμετάλλευσης καταντάει ρουτίνα, πῶς νά ξεπεράσεις τό ἄγχος; Καί πῶς νά σβήσεις ἀπό τά βάθη τῆς συνείδησός σου τίς τραγικές ἐμπειρίες καί τίς καταθλιπτικές ἐγγραφές;

Εχοντας αὐτό τό ἀσκήωτο βάρος στό θυλάκιο τῆς ὑπαρξῆς μου, ἔδόθηκα, αὐθόρμητα, σέ μιά διερεύνηση. Μέ κλίμα ψυχῆς τήν ἀπογοήτευση καί μέ καυτό τό ἐρώτημα «πῶς ἀντιμετωπίζεται ἡ διαφθορά στίς σύγχρονες, πολιτισμένες κοινωνίες μας;», τόλμησα νά φυλλομετρήσω τά ὁράματα καί τά προγράμματα τῶν μεγάλων,

διεθνῶν ὀργανισμῶν. Αὐτῶν, πού αὐτοσυνιστῶνται, ὅτι προβλη-
ματίζονται ἀσταμάτητα πάνω στό χάρτη τῶν σύγχρονων κοινωνι-
κῶν καί πολιτιστικῶν κραδασμῶν. Καί ὅτι, μέσα στήν ἄσβεστη
φλόγα τῶν ἀνθρωποκτόνων συγκρούσεων, μάχονται καί ἐκδα-
πανῶνται, γιά νά ἀναδείξουν τήν ἀξία τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης.
Γιά νά σπεύρουν καί νά ποτίσουν τόν ἀνθό τῆς ἐλευθερίας. Καί γιά
νά ἀνεβάσουν τό γράδο τῆς ἰσότητος μετοχῆς ὅλων τῶν πολιτῶν
στήν εὐωχία τῆς εὐμάρειας.

Φυλλομετρώντας τίς ἐπωνυμίες, τά ὀργανωτικά σχήματα, τίς
πομπώδεις διακηρύξεις καί τίς ὑποβλητικές καί ἐπιβλητικές
ἀποφάσεις τῶν μεγάλων Ὀργανισμῶν, διατηροῦσα μέσα μου ἐνερ-
γοποιημένη τήν ἀνησυχία καί ζωντανό τό ἐρώτημα, ἂν μέσα σέ
ὅλη αὐτή τήν ἐργώδη προσπάθεια ἐντάσσεται, ὡς κοινή, ὅλων τῶν
ἐθνῶν, ἀγωνία, ὡς ἐρέθισμα ἐπίμονης, προσεκτικῆς διερεύνησης,
ὡς φροντίδα καί μόχθος, ἡ ἀνάγκη καί τό χρέος χειραγωγίας τῶν
κατοίκων τοῦ πλανήτη μας πέρα ἀπό τό βοῦρκο τῆς διαφθορᾶς,
στά εὐωδιαστά λιβάδια τῆς ἐντιμότητας, τῆς ἀξιοπρέπειας καί τοῦ
σεβασμοῦ τῆς ἀπερίτμητης ἀλήθειας.

Η ἐμπειρία, πού συνέλεξα, δέν μέ ἱκανοποίησε. Δέν τόνωσε τό
θάρρος μου. Καί δέ δυνάμωσε τίς ἐλπίδες μου. Οἱ διεθνεῖς
Ὀργανισμοί ἰσχυρίζονται καί ἐπαγγέλλονται, ὅτι στοχεύουν-χωρίς
κρυφά συμφέροντα καί πονηρές βλέψεις-στήν καθολική ἀνα-
γνώριση τῶν προνομίων καί δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου-πολίτη
καί στή σταδιακή ἀναπροσαρμογή καί ἀναβάθμιση τῶν πολιτιστι-
κῶν μας σχημάτων. Ἀφήνω στήν ἄκρη τό καυτό ἐρώτημα, ἂν οἱ
ἐπαγγελίες τους αὐτές ξεπέρασαν τά περιοριστικά ὅρια τῶν «ἐπί
χάρτου» σχεδιασμάτων καί ἂν ἔφτασαν, ὅχι ὡς λεκτικά μηνύμα-
τα, ἀλλά ὡς ζωντανές πραγματικότητες, στά πέρατα τοῦ πλανήτη.
Καί περιορίζω τήν ἐπεξεργασία μου καί τήν κρίση μου σέ μιά λε-
πτομερέστερη καταλογογράφηση τῶν ὑποσχέσεων τους καί τῶν
ἐπιδιώξεών τους. Ὑπόσχονται κατακύρωση καί διασφάλιση τῆς
ἐλευθερίας, γιά κάθε λαό καί γιά κάθε ἄτομο. Μιλοῦν, μέ πάθος
καί μέ ἔμφαση ἀπολυτοποίησης, γιά τά δικαιώματα τοῦ προσώπου,
μέσα στήν τυποποιημένη δομή καί στόν ἐλεγχόμενο ρυθμό τῆς
σύγχρονης ζωῆς. Προσδιορίζουν καί διακηρύττουν, ὡς ἀπαράγρα-

πα και ὡς ἀνέλεγκτα, τὰ προσωπικά δεδομένα, τίς προτιμήσεις και τίς ἐνέργειες, πού ὀριοθετοῦν τόν προσωπικό βίο και τό ἱστόρημα, πού διαμορφώνεται ὡς ἀποτύπωμα τῆς προσωπικῆς θέλησης και τῆς ιδιόμορφης ἀτομικῆς ἄθλησης.

Ομως, ὅλα αὐτά τὰ ὁράματα-συνθήματα και ὅλα τὰ προγράμματα ὑπέρβασης τῶν ἐλλείψεων και τῶν διακρίσεων, μελετῶνται και ἀντιμετωπίζονται και προσφέρονται ὡς δικαιώματα κτήσης. Ὡς ἀναπλήρωση τῆς ἀπάνθρωπης στέρσης, πού βασάνιζε τίς παλιές κοινωνίες. Καί ὡς παροχές δικαιωμάτων και ἀγαθῶν σιούς «ἀπό κοινοῦ» συντελεστές τῆς σύγχρονης ραγδαίας ἀνάπτυξης. Τίποτα, ἀπό ὅσα ἐπεξεργάζονται και διαφημίζουν οἱ πολυεθνικοί Ὀργανισμοί δέν στοχεύει στή χάραξη, στήν προβολή και στήν ὑποβοήθηση μιᾶς ἐνσυνείδητης αὐτοκαλλιέργειας τοῦ προσώπου. Τίποτα, κανένα σχέδιο και καμμιᾶ ὁδηγία δέ χειραγωγεῖ στήν ὑπερνίκηση τῶν μικροτήτων, στό φρενάρισμα τῶν σκοτεινῶν συμφερόντων και σιόν κατευνασμό τῶν ἐξαγριωμένων παθῶν. Κανένα πρόγραμμα τους και καμμιᾶ κίνησή τους δέν ἐξασφαλίζει τή χαρισματική ἀνθοφορία και τήν πλούσια πνευματική καρποφορία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου.

Η προβληματική σιωπή, γιά τό χρέος τῆς προσωπικῆς πνευματικῆς ἄσκησης, ἀφήνει ἀνοιχτό τό γήπεδο σιούς κυνηγούς τῶν ἐπάθλων τῆς διαφθορᾶς. Ἀλλά δέν εἶναι μόνο αὐτή ἡ αἰτία και ἡ ἀφορμή τῆς ἐπικίνδυνης ἔξαρσης τῆς κοινωνικῆς, λοιμώδους ἀρρώστιας. Οἱ φανταχτερές ἐπαγγελίες γιά ἐλευθερίες και προνόμια και οἱ ἀγῶνες γιά τήν πραγμάτωσή τους, ἀνεβάζουν τόν πυρετό, πολλαπλασιάζουν τούς πειρασμούς και αὐξάνουν τὰ νοσηρά συμπτώματα τῆς ὑπαρκτικῆς ἀλλοτριώσης. Ἡ ἐπαγγελία τῶν ἐλευθεριῶν, ὅταν δέν ὑποβάλλεται στήν κρίση τῆς ἀναπτυγμένης συνείδησης, δείχνει νά συνορεύει μέ τήν πρακτική τῆς ἀσυνδοσίας. Καί τό δικαίωμα ἀπόκρυψης τῶν «προσωπικῶν δεδομένων» ἐξασφαλίζει ἄνοιγμα σκοτεινῆς, διαφθαρμένης δραστηριότητας σέ κείνους, πού προκρίνουν τό βρώμικο σχεδιάσμα τοῦ βίου. Οἱ παρόμοιες ἐπιλογές δέν εἶναι σπάνιες. Καί οἱ νοσηρές ἀντανακλάσεις στό σύνολο τοῦ κοινωνικοῦ ἱστοῦ δέν προσπερνοῦν δίχως νά ἀφήσουν πίσω τους βαθιές πληγές και ἀσυμμάζευτα ἐρείπια.

Κατενώπιον τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ (β)

γωνία, πού βαραίνει τή συνειδησιακή εὐαισθησία καί πνίγει τήν ανέφελη ἐμπιστοσύνη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος στό κολλέγιο τῶν ποιμένων του, προκαλεῖ ἡ τραγική ἄπνοια χαρισματοῦ, Εὐαγγελικοῦ αἰσθητηρίου, πού χαρακτηρίζει τήν πολυπληθῆ πτέρυγα τοῦ σημερινοῦ Συνοδικοῦ Σώματος. Ἡ ἀνάγκη προσωπικῆς γεύσης τῆς Ἀγιοπνευματικῆς ποιότητος ζωῆς, πού κατάθεσε ὁ Κύριος στήν καρδιά τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινότητας, στήν καρδιά τῆς Ἐκκλησίας Του, δείχνουν νά τοὺς ἀφήνει ἀδιάφορους. Ἡ ἐντολή τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ Χριστοῦ «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν» (Ματθ. κη' 19,20) ἐκβάλλεται στό περιθώριο καί τοῦ προσωπικοῦ τους ἀγώνα καί τῆς διδαχῆς τους, ὡς εὐθύνη ἀλλότρια. Καί, μέσα σ' αὐτό τό κλίμα τῆς ἄρνησης ἢ τῆς περιφρόνησης, θεωροῦν ἀπόλυτα φυσικό τό ξάνοιγμα στά κο-

σμικά σχήματα τῆς ἐποχῆς. Στήν ἀλόγιστη εὐμάρεια. Στήν ἐπίδειξη τοῦ πλούτου. Καί σέ ὅσες ἄλλες προτιμήσεις καί ἰδιαιτερότητες εἰσάγει στήν καθημερινότητα ἡ σκοπιμότητα καί ἡ ματαιιότητα τοῦ αἵωνα τῆς ἀτέρμονης ὕλοφροσύνης.

Ἡ ἀνήσυχη καί ἀνύστακτη φροντίδα τοῦ ἀποτόλου Παύλου, γιά τό σύνολο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, ποιμένων καί ποιμνίου, ἐκφράζεται μέ τή μετρημένη, ἀλλά καί ἔντονη, προτροπή: «*Τοῦτο δέ λέγω καί μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καί τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοός αὐτῶν,... ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τήν ἄγνοιαν τήν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τήν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν*» (Ἐφεσ. δ' 17,18).

Ἡ φιλοσοφία ζωῆς, ὅμως, τῶν «καθ' ὑπόθεσιν» ἐκσυγχρονισμένων ἀνώτατων λειτουργῶν τῆς ἐποχῆς μας, στιγματίζεται καί σηματοδοτεῖται μέ τή θρηνητική μαρτυρία τοῦ προφήτη Ἰερεμία: «*Ποιμένες πολλοί διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τήν μερίδα μου, ἔδωκαν μερίδα ἐπιθυμητὴν μου*

εἰς ἔρημον ἄβατον· ἐτέθη εἰς ἀφανισμόν ἀπωλείας...» (Ἱερ. 1β' 10, 11).

Ἡ τραγικότητα αὐτῆς τῆς ἐκτροπῆς δέν ἔχει διαφύγει ἀπό τὴν προσοχή τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοι τὴ βιώνουν μέ ὀξύ πόνο καὶ ἄλλοι μέ ἀδάμαστη ὀργή. Τὴ συζητοῦν. Τὴν ἐπεξεργάζονται. Τὴν ἀναπαράγουν στοὺς μηχανισμούς καὶ στά παράθυρα τῆς ἐνημέρωσης καὶ τῶν σχολιασμῶν. Καὶ ἀποθηκεύουν μέσα τους τὴν πικρία. Τό φαρμακερό αἶσθημα, ὅτι τὰ ἅγια βεβηλώθηκαν στά χέρια τῶν ἀνάξιων λειτουργῶν καὶ τό μήνυμα τῆς μιᾶς καὶ μοναδικῆς ἐλπίδας, πού ἐκπέμπεται ἀπό τό Σταυρό τῆς μεγάλης Θουσίας καὶ ἀπό τό κενό Μνημεῖο τοῦ ἀναστημένου Λυτρωτή, συγχέεται μέ τίς πνικτικές ἀναθυμιάσεις μιᾶς ἀγοραίας καί, πέρα γιά πέρα, ἀναξιοπρεποῦς συμπεριφορᾶς.

Ὅσοδήποτε καί ἂν προσπαθήσει κανεῖς νά διακρατήσῃ ἀκέραιη τὴν αἰσιοδοξία του, ρίχνοντας τίς εὐθύνες, γιά τίς ἀποκαλύψεις τῶν ἀρχιερατικῶν σκανδάλων καὶ γιά τό διασυρμό τοῦ Συνοδικοῦ κύρους στή μανία τῆς ἀθεϊστικῆς νομενκλατούρας καὶ στήν παραγωγή ρουτίνας τῆς ἐκκοσμικευμένης δημοσιογραφίας, δέν θά πείσει κανένα ἀναγνώστη του ἢ συνομιλητή του, ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἄδικος καὶ ὅτι οἱ φορεῖς τῆς ἀποστολικῆς καὶ τῆς ἀγιοπνευματικῆς Παράδοσης δέν εἶναι νοσταλγοί τῆς ἀκόλαστης συμπεριφορᾶς καὶ ἀκράτητοι παραγωγοί σκανδάλων.

Αὐτὴ ἡ κρυφὴ ἐλπίδα, πού φώλιαζε, θησαυρισμένη μέ ἱερὸ δέος, στίς φλογισμένες καρδιές τῶν ἀνθρώπων τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας, ἔχει, δυστυ-

χῶς, ἐξανεμιστεῖ. Ἡ θύελλα τῶν ἀποκαλύψεων καὶ τῶν ὁμολογιῶν, πού ἐκπορεύτηκαν μέσα ἀπὸ τό μέγαρο τῆς Συνοδικῆς διοίκησης ἐντελῶς πρόσφατα, κατὰ τὴν τρέχουσα δεκαετία, ἀνέτρεψε τό κλίμα. Ἔστησε ἔξω ἀπὸ τό ἐκκλησιαστικὸ διοικητήριο τό σῆμα τῆς ἐπικινδυνότητας καὶ σφήνωσε στίς καρδιές τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας τό ἀκοίμητο πένθος.

Θά ἀποφύγω νά ἱστορήσω, μέ δικές μου ἐγγραφές, τὴν ἔκταση καὶ τό βάθος τοῦ ἠθικοῦ τραύματος, πού προκλήθηκε στήν Ἐκκλησία, στό Σῶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὴν περιγραφή μου μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ αὐθάδεια τοῦ καλὰ μου. Θά μεταφέρω μερικά ἀποσπάσματα ἀπὸ ἐπίσημες ἀνακοινώσεις καὶ δηλώσεις τοῦ προκαθημένου τῆς ἐπίμαχης δεκαετίας, τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου. Τίς βρίσκω ἀρκετὰ ἀποκαλυπτικές, ἂν ὄχι δραματικές.

Στὴν ἔκτακτη Συνεδρίαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού πραγματοποιήθηκε κατὰ τό διήμερο 18-19 Φεβρουαρίου 2005, μέ ἀποκλειστικὸ θέμα τὴν ἀντιμετώπιση τῆς δημόσιας κατακραυγῆς, πού προκάλεσαν τὰ φρικτὰ καὶ εἰδεχθῆ σκάνδαλα δακτυλοδεικτούμενων Ἱεραρχῶν, ὁ πρόεδρος τοῦ Σώματος Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, εἶπε, μεταξύ ἄλλων:

«Εἶναι ἴσως ἡ πρώτη φορά κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες, πού ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία εὐρίσκεται εἰς τό ἐπίκεντρον κρίσεως, πού ἀπειλεῖ μέ σοβαρὸ τραυματισμὸ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα καὶ μέ ἀπαξίωση τὸν ἱερὸ θεσμό, πού αὐτὰ ὑποστασιάζουν. Τό σκάνδαλο ἑνὸς κληρικοῦ καὶ μέ τίς προεκτάσεις

του όχι μόνο στο χώρο της Δικαιοσύνης, αλλά και της Έκκλησίας επί ημερες δηλητηριάζει την ατμόσφαιρα και οι αποκαλύψεις που τό συνθέτουν συγκλονίζουν τους άπανταχού Έλληνες. "Έγενήθημεν όνειδος τοῖς γείτοσιν ήμῶν"...».

Έπεκτείνοντας δέ τήν κριτική του και γενικεύοντάς την, πρόσθεσε:

«Όπως άποδεικνύεται, υπάρχουν σέ όλες τίς βαθμίδες κάποιιοι κληρικοί, που έχουν προδώσει τήν ιερή άποστολή των, ή έχουν συμπεριφερθεῖ κατ' έπιταγήν των έπιληψίμων άδυναμικών των. Δύο είναι τά βασικά άδικήματα των κληρικών αύτῶν: ή φιληδονία και ή φιλαργυρία. Καί θά πρέπει νά παραδεχθοῦμε πώς σέ κάποιο βαθμό είμαστε όλοι ένοχοι γιατί, από ό,τι φαίνεται, άνεχθήκαμε αυτές τίς καταστάσεις, όπου υπάρχουν, έφ' όσον τίς γνωρίζαμε, που έχουν διαβουκολήσει τίς συνειδήσεις και έχουν έκθέσει πρόσωπα και τόν ιερό θεσμό, που ύπηρετούμε. Είμαστε υπεύθυνοι διότι από μία κακώς έννοούμενη πρόνοια γιά άποσόβηση μείζονος σκανδαλισμοῦ τοῦ λαοῦ, άποσιωπήσαμε ένοχες συμπεριφορές, που έφθασαν στη δημοσιότητα και προκάλεσαν ίσοπεδωτικά γιά τήν Έκκλησία και ύποτιμητικά γιά τούς κληρικούς σχόλια.... Μετατρέψαμε τίς Μητροπόλεις μας σέ θερμοκήπια άθλοσῆτων...».

Νομίζω, πώς δέ χρειάζεται νά προσθέσω άλλα στοιχεῖα και νά έπιστρατεύσω, έστω και μερικά, από τά άποκαλυπτικά δημοσιεύματα, που κύλησαν στην καθημερινότητα και βρώμισαν τά μάτια μας και τίς καρδιές μας, γιά νά πείσω, πώς ή διαφθορά, κατακλυσμαῖο κύμα, έπνιξε τό έκκλησια-

στικό διοικητήριο. Ή αύθεντική όμολογία τοῦ τότε έπικεφαλής της Ίεραρχίας είναι άρκετή και ικανή νά πείσει, πώς ή συντριπτική πλειοψηφία των ποιμένων της Έκκλησίας μας βρίσκεται σέ βάραθρο άνομίας και διαφθοράς και πώς-άπό τό 2005 ίσαμε σήμερα-δέν κατάφεραν νά ύψώσουν κεφάλι και νά έκφράσουν μετάνοια.

Ή άλυσίδα των θλιβερών και δραματικών έπισημάνσεων καθώς περνάει από τό κριτικό στοχασμό μου και καταλήγει στη γραφίδα μου, άνακαλύπτει έπιγενόμενες πληγές και διαπιστώνει άκόμη ζοφερότερα συμπτώματα της «άσύνητης» έκτροπής.

Άναγκαστικά θά σταματήσω στόν έπόμενο κρίκο, γιά νά τόν έπεξεργαστώ και νά τόν φωτογραφήσω.

Τό διάδοχο σύμπτωμα, που τό προκάλεσε ή ήθικη έκλυση, είναι ή άποσύνθεση και ή άχρήστευση της Έκκλησιαστικής Δικαιοσύνης. Έκεῖνοι, που κατά καιρούς κάθησαν στίς δικαστικές έδρες και ανάλαβαν νά κρίνουν τίς έκτροπές και τά σκάνδαλα των φίλων και συλλειτουργών τους, δέν είναι άποστασιοποιημένοι από τή διαφθορά και τά σκάνδαλα. Ταυτίζονται, στό φρόνημα και στίς έπιλογές βίου, με τούς φίλους, που προσέρχονται νά δικαστοῦν. Μετέχουν από κοινοῦ στην «τράπεζα Ίεζάβελ» και στίς έπιδόσεις της σκοτεινής ιδιαιτερότητας. Καί, έξ αίτίας αύτης της ταύτισης, δέ βρίσκουν τό θάρρος νά άσκήσουν, άμερόληπτα και μέ προσήλωση στό πνεῦμα και στό γράμμα των Ίερών Κανόνων, τό δικαστικό τους λειτούργημα. Δέν άνοίγουν τό «Ίερό Πηδάλιο», γιά νά μελετήσουν

σεβαστικά και προσεκτικά τους Ἱερούς Κανόνες. Καί δέν φυλλομετρούν τήν ἐκκλησιαστική Νομοθεσία, γιά νά εὐθυγραμμιστοῦν μέ τίς διατάξεις της. Ἐπικαλοῦνται τό «φιλάδελφο». Ἐπινοοῦν ἴντριγκες. Διαμορφώνουν κλίμα ἀντίστασης. Φτάνουν στό ἔσχατο σκαλοπάτι τῆς ἀναίδειας, σκιαγραφώντας ἐπικίνδυνες προεκτάσεις καί διατυπώνοντας ἀπειλές. Καί, τελικά, κατορθώνουν νά κλείσουν τόν ἀνακριτικό φάκελλο, νά τόν σπρώξουν στά σκοτεινά ἑρμάρια τοῦ Συνοδικοῦ Ἀρχείου καί νά παρασημοφορήσουν, ὡς «ἄμεμπτο» καί «ἀναμάρτητο» τό συνοδοιπόρο καί συνάδελφο στό ἄθλημα τῆς διαφθορᾶς.

Ἄν κανεῖς ὑποβληθεῖ στόν κόπο νά παρακολουθήσει τίς ἀνακοινώσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, πού δημοσιεύονται στό περιοδικό «Ἐκκλησία», θά ὀδηγηθεῖ σέ ἀπογοητευτικά συμπεράσματα.

Τό πρῶτο συμπέρασμα εἶναι ἐντυπωσιακό καί προβληματικό. Στά Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια δέ δικάζονται καί δέν καταδικάζονται Ἀρχιερεῖς, ἔστω καί ἂν οἱ καταγγελίες, πού ἐκκρεμοῦν σέ βάρος τους, εἶναι βαρύτατες καί ἀσύμβατες μέ τό ὑψηλό ὑπόурγημα τῆς Ἀρχιερωσύνης. Τά παραπτώματα, ἀπό μόνα τους, βοοῦν. Ἡ κοινή γνώμη εἶναι ἐπαναστατημένη καί ὀργισμένη. Ὁ καθημερινός Τύπος προκαλεῖ τήν ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας νά ἀφυπνιστεῖ καί νά λάβει μέτρα, γιά τήν ἀποκοπή τοῦ σαπροῦ μέλους της καί γιά τή διάσωση τοῦ κύρους της. Ἀλλά οἱ ὑπεύθυνοι δικαστές, οἱ φίλοι καί συνοδοιπόροι τῶν σκανδαλοποιῶν, «ὥσει ἀσπίδος κωφῆς καί βουούσης τά ὦτα αὐτῆς» (Ψαλμ. νζ' 5), ἀπομονώ-

νουν τίς φωνές τοῦ πληρώματος, σβήνουν ἀπό τή συνείδησή τους καί ἀπό τούς φακέλλους τους τίς προδιαγραφές τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Καταστατικῶν Νόμων καί προσφέρουν, μέ ἐντυπωσιακή ἀπάθεια, τά πιστοποιητικά τῆς δικαίωσης σέ ἄτομα, πού ἐξευτέλισαν καί τό λειτούργημά τους καί τό πρόσωπό τους.

Ἀπλοί ἱερεῖς ἤ καί μοναχοί, πού τά παραπτώματά τους ἐπισημαίνονται καί περιγράφονται, μέ τίς καταγγελίες καί μέ ὅλο τό ὑλικό τοῦ ἀνακριτικοῦ φακέλλου, ὡς ἀπείθεια καί ἀντίσταση κατά τοῦ προϋσταμένου τους Μητροπολίτη, ὡς περιφρόνηση κάποιας ἐντολῆς του καί ὡς τολμηρή διατύπωση μομφῆς σέ βάρος του, καταδικάζονται μέ ποινές, πού κλιμακώνονται ἀπό τήν ἀπλή καί πρόσκαιρη ἀργία, ἴσαμε τήν καθαίρεση καί τήν ἀποπομπή ἀπό τούς χώρους τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου.

Αὕτῃ ἡ ἀνεξήγητη διάκριση Ἐπισκόπων καί Πρεσβυτέρων, ἐνδεικτική τῆς φιλικῆς εὐνοίας, τῆς συνοδοιπορίας καί τῆς συνενοχῆς, πού κυριαρχεῖ στό κλειστό Σῶμα τῶν Ἐπισκόπων καί τῆς ἡγεμονικῆς τραχύτητας, πού ἐπιφυλάσσεται καί παρέχεται στούς «ὑφιστάμενους ραγιάδες» ἱερεῖς, ἀποτυπώνεται σταθερά καί πανομοιότυπα στά Πρακτικά τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων. Καί γίνεται ἀφορμή νά ἐκπλήσσονται καί νά ἐξοργίζονται οἱ θεατές τῶν ἀνισομερῶν χειρισμῶν. Τοῦ ἀνιλεοῦς διωγμοῦ τῶν ὑποταγμένων κληρικῶν. Καί τῆς προκλητικῆς κάλυψης, τῆς ἀσύδοτης καί ἀδικαίωτης ἐπιβράβευσης τῶν ἐργατῶν καί προαγωγῶν τῆς διαφθορᾶς.

Ἡ πυορροοῦσα πληγή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης κακοφόρμησε ἐπικίνδυνα κατὰ τοὺς ἔσχατους τούτους καιροὺς, ἀπὸ τὴν ἀναρρίχηση στὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο τοῦ μακαρίτη Σεραφεῖμ, ἴσαμε σήμερα.

Ὁ Σεραφεῖμ, τραχύς καὶ ἐντελῶς ἄσχετος μέ τὴν εὐαίσθητη λειτουργικότητα τῆς ἀποστολῆς του, οὔτε κἂν διανοήθηκε νὰ θεμελιώσῃ τὰ ὁράματά του καὶ τὴ δραστηριότητά του στὸ ἥθος τῶν προσώπων καὶ στὴ θεοφώτιστη σαφήνεια τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Κάθησε στὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο, μέ τὴ συμπαράσταση καὶ τίς δολοπλοκίες τῆς ἔνοχης πτέρυγας, πού κατ' ἐκείνη τὴν περίοδο ἔτρεμε, μήπως καὶ γίνουν γνωστές οἱ ἀδυναμίες της καὶ οἱ ἐκτροπές της καί, ξαφνικά, ἀντιμετωπίσει τὴν ἀδέκαστη Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη. Καί ἐπειδὴ εἶχε ἐπίγνωση τῶν ἀδυναμιῶν του καὶ ἔβλεπε μπροστά του ἀπειλητικὸ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος καὶ τῆς κατακρύμνησής του ἀπὸ τὸν ἐπίζηλο θρόνο, φρόντισε νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ στηρίγματά του, ἐπιστρατεύοντας ὅσο τὸ δυνατό περισσότερους ἐκπροσώπους τῆς φαύλης φιλοπρωτείας, πού-ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἦταν ἀδύναμοι καὶ στιγματισμένοι- δὲ θὰ τολμοῦσαν ποτέ νὰ ἀμφισβητήσουν τὸ πρωτεῖο του.

Γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ δακτυλοδεικτούμενα πρόσωπα δὲν χρειαζόταν κόπος. Ὁλημερίς, ὅλοι αὐτοὶ στριφογύριζαν στὰ Συνοδικὰ στέκια καὶ ἔσκυβαν σὲ μετάνοιες καὶ προσκυνήματα καὶ κολακεῖες, προσπαθώντας νὰ ἐξαγοράσουν μέ τὸ τίμημα τῆς δουλοπρέπειας τὴν ἀρχιερατικὴ ἀξία. Τούς ἔμπασε, λοιπόν, ὅλους αὐτοὺς ὁ Σεραφεῖμ στὰ ἐνδότερα τοῦ Ἱεροῦ Θυσια-

στηρίου, τοὺς χειροτόνησε Μητροπολίτες καί-μέ τὸ δικό του τραχὺ ὕφος- τοὺς ὑποχρέωσε νὰ στρατεύονται πάντοτε στὸ πλευρό του καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν ψήφο τους, ὡς ἀνταπόδομα εὐγνωμοσύνης στὴν εὐεργεσία καὶ στὴν τιμὴ, πού τοὺς ἐπιφύλαξε.

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲ λειτουργοῦσε Σύνοδος ἐλεύθερων καὶ Θεοφώτιστων Ἐπισκόπων, ἀλλὰ λόχος ὑποταγμένων δουλικὰ καὶ ἐξαρτημένων ἀτόμων, πού ἔσκυβαν πάντοτε τὸ κεφάλι καὶ ἐκτελοῦσαν τίς ἐντολές, δίχως νὰ τολμοῦν νὰ διατυπώσουν τὴν παραμικρὴ ἀντίρρηση καὶ δίχως νὰ σκέφτονται, κἂν, ὅτι χρειάζεται νὰ διαχωρίσουν τίς εὐθύνες τους ἀπὸ τοὺς σχεδιασμοὺς τοῦ προκαθήμενου.

Σὲ ἐλάχιστες περιπτώσεις καὶ ἐξ αἰτίας ἀπρόβλεπτων ἐξελίξεων, κάποιοι ἀπὸ τοὺς Συνοδικούς Μητροπολίτες δοκίμασαν νὰ ὑψώσουν τὸ ἀνάστημά τους καὶ νὰ προβάλουν κάποια ἔνσταση. Στίς περιπτώσεις αὐτές, ἡ ἐπέμβαση τοῦ Σεραφεῖμ, πού συνήθιζε νὰ αὐτοκαλεῖται «συνωμότης», ἦταν ἄμεση καὶ ἐπεισοδιακὴ. Ἐβγαζε ἀπὸ τὸ συρτάρι του ἕνα χαρτί-καταγγελία ἐναντίον τοῦ ἀντάρτη Μητροπολίτη, τὸ ἔδινε στὸν ἀρχιγραμματέα νὰ τὸ διαβάσῃ, εἰς ἐπήκοο ὅλων τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων καί-μετά-τό ξανάβαζε στὸ συρτάρι του. Ἡ κίνηση αὐτὴ ἦταν σῆμα προειδοποιητικὸ. Ἄν ὁ «θρασὺς» σύνεδρος, ἀποτολμοῦσε νὰ συνεχίσει τὴν ἀντιπολιτευτικὴ του παρέμβαση, τὸ χαρτί θὰ ἔβγαινε καὶ πάλι ἀπὸ τὸ συρτάρι, θὰ ἀνέμιζε στὰ μέσα τῆς ἐνημέρωσης καὶ θὰ ἔκανε βούκινο τὰ κουσούρια τοῦ ἀγνώμονα ἀντιρρησία.

Ἔτσι πολιτεύτηκε ὁ Σεραφεῖμ καὶ ἔτσι κράτησε τὴ συνοχὴ-ἀκριβέστερα

τήν ὑποταγή-τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος.

Ὁ διάδοχός του, ὁ μακαρίτης ὁ Χριστόδουλος, δέν εἶχε οὔτε τίς προδιαγραφές οὔτε τίς ἀντοχές νά συνεχίσει τή Σεραφειμική, δικτατορική διαχείριση τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐξουσίας. Ἀλλά οὔτε καί ἔκανε συνειδητή καί ὑπεύθυνη στροφή πρὸς τήν Ἀγιοπνευματική Συνοδικότητα. Πλεύρισε, μέ φιλικό τόνο καί μέ ἀφειδώλευτες κολακεῖες τούς πῖο πολλούς συνιερουργούς του. Τούς ἔταξε καί κάποιες ἐξυπηρετήσεις ἢ κάποιες προαγωγές τῶν δικῶν τους ὑποτακτικῶν. Καί τούς ἔκανε συμμάχους στίς ἐπιδιώξεις τῆς καθημερινότητας. Παράλληλα, ὅμως, δεσμεύτηκε νά μὴ θίξει κανένα ἀπὸ τούς «κραγμένους», γιά οἰκονομικές ἀτασθαλίες ἢ γιά ἠθικά κουσούρια, Μητροπολίτες. Νά μὴ προωθήσει καμμιά ὑπόθεση οἰκονομικῆς κατάχρησης ἢ διαφθοαρμένου βίου στοῦ Συνοδικό, γιά τούς Ἀρχιερεῖς, Δικαστήριο καί νά μὴ γίνει αἴτιος γιά καμμιά καταδίκη.

Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ τραγική ἀνακολουθία λόγων καί ἔργων, πού ἐνέγραψε, αὐτοθέλητα, ὁ Χριστόδουλος.

Σέ τηλεοπτική του συνέντευξη, ὁμολόγησε ὅτι ὑπάρχει διαφθορά στήν ἀλή τῆς Ἱεραρχίας. Καί σέ ἔκτακτη Συνεδρίαση τοῦ ἀνώτατου διοικητικοῦ Ὁργάνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπίσημα καί μέ ὀξύτατη διαλεκτική, διακήρυξε, ὅτι οἱ Μητροπόλεις ἔχουν καταντήσει ἐκκολαπτήρια τῆς φιλοχρηματίας καί τῆς φιληδονίας. Ἐνῶ, ὅμως, μίλησε μέ τέτοια γλώσσα, στιγματίζοντας τίς ἐκτροπές, δέν τόλμησε νά κάνει τήν παραμικρή κίνηση, γιά τήν καθαίρεση καί τόν ἀποσχηματισμό τῶν ἐνόχων καί γιά τήν κάθαρση τῆς Ἐκκλησίας. Καί ὄχι μόνο δέν κίνησε τή δικα-

στική διαδικασία, ἀλλά καί τόλμησε νά μεθοδεύσει κάποιες ὑποπτες διαδικασίες, πού στόχευαν, ἀποκλειστικά καί μόνο, στήν ἀπόλωση τῶν αὐτοδιασυσμένων καί στήν ἀνύψωσή τους σέ ἐξέδρες ἐξαιρετικῆς τιμῆς καί καθολικῆς ἀναγνώρισης.

Ἔτσι εἶδαμε, γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία, νά διατάσσονται ἀνακρίσεις, ὄχι γιά νά διερευνηθοῦν οἱ καταγγελίες καί νά διαπιστωθεῖ ἂν ὑπάρχει ἀδίκημα καί ἂν πρέπει νά ἐπιβληθοῦν κυρώσεις στόν ἐνοχο, ἀλλά «γιά νά μὴ μείνει ἡ παραμικρή ὑποψία ἐνοχῆς», σέ βάρος τοῦ φίλου του ἢ τοῦ συνεργάτη του Μητροπολίτη. Ἡ διατύπωση αὐτή, προφανῶς, εἶχε τό νόημα, ὅτι ὁ ἀνακριτής δέν ἔπρεπε νά ἐρευνήσει, ἂν ἐγινε τό παράπτωμα, ἀλλά ὀφείλε νά ἐπικυρώσει, ἐμφαντικά καί νά διασαλπίσει τήν ἀπόλυτη ἀθωότητα τοῦ προσώπου, γιά το ὁποῖο διατάχτηκαν οἱ ἀνακρίσεις.

Αὐτή ἡ τακτική εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ κουκούλωμα. Εἶναι καί ἀπονομή τίτλων τιμῆς, σέ κείνους, πού ἡ φήμη τους καταντρόπιασε ὁλόκληρη τήν Ἱεραρχία.

Ὁ διάδοχος τοῦ Χριστόδουλου, ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, γιά τήν ὥρα, παραμένει ἕνα πελώριο ἐρωτηματικό. Οἱ κινήσεις του καί οἱ πρωτοβουλίες του, κατὰ τή διαδρομή τῆς ἐκδίκησης τῆς ὑπόθεσης Παντελεήμονα Μπεζενίτη, ἀποτελοῦν ἐντελῶς ἀρνητικές ἐγγραφές, πού σηματοδοτοῦν εὐθυγράμμιση μέ τήν πολιτική Χριστόδουλου.

Τό εἰδικό αὐτό θέμα, ὅπως μεθοδεύτηκε καί ὅπως κατάληξε, μᾶς ἀναγκάζει νά τό παρουσιάσουμε καί νά τό ἀναλύσουμε σέ αὐτοτελή διαπραγμά-

τευση. Πρός τό παρόν περιοριζόμαστε στην ένταξή του στό σύστημα τῆςτριανδρίας (Σεραφεῖμ-Χριστόδουλος-Ἱερώνυμος) καί στά δείγματα εὐνοίας ἡ φοβίας ἀπέναντι στά πρόσωπα τῆς διαφθοράς.

Ἐνα ἀπό τά σοβαρότερα προβλήματα, πού ἀντί γιά ὑπεύθυνη διαχείριση, σέρνεται στά σοκάκια τῆςκακομοιρίας, εἶναι ὁ ἐμπλουτισμός τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ νέο αἷμα. Ἡ πλήρωση τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν, μέ προσωπικότητες, πού τό ἤδη καταξιωμένο ἦθος τους, ἡ εὐρύτητα ἀναγνωρισμένη παιδεία τους καί οἱ δοκιμασμένες ποιμαντικές τους ἱκανότητες ἐγγυῶνται, ὅτι θά ἀνταποκριθοῦν στήν ἱερότατη καί κοπιαστικότερη ἀποστολή τους καί θά σταθοῦν-ἀδελφοί καί πατέρες-στό πλευρό τῶν σημερινῶν, πολυβασανισμένων ἀνθρώπων.

Ἐνας ἀπό τούς κορυφαίους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, βγάζοντας ἀπό μέσα ἀπό τήν ἀρχιερατική του καρδιά τό δέος, τό συγκλονισμό, ἀκόμα καί τίς κοπιαστικές ἐμπειρίες, πού θησαύριζε κατά τήν ἐνάσκηση τῆς ἱερῆς ἀποστολῆς του, σημειώνει, στόν περίφημο, ἀπολογητικό του λόγο: «*Τῷ ὄντι γάρ αὕτη μοι φαίνεται τέχνη τις εἶναι τεχνῶν, καί ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ἀνθρώπον ἀγειν, τό πολυτροπώτατον τῶν ζώων καί ποικιλώτατον*» (Ἀπολογητικός 16).

Ἄν ὁ ἐμπλουτισμένος μέ εὐρύτατη καί βαθύτατη γνώση, ὁ Θεοφώτιστος ποιμένας καί χαρισματικός διδάσκαλος Γρηγόριος βιώνει τήν ἱερωσύνη ὡς

τέχνη, πού οἱ δυσκολίες τῆς ὑπερβαίνουν τίς δυσκολίες ὄλων τῶν τεχνῶν καί ὡς ἐπιστήμη, πού προϋποθέτει κατάρτιση καί πνευματικό ἐξοπλισμό, πού δέν ὑπόκειται στά ἀνθρώπινα μέτρα, πόση τόλμη ἤ, μᾶλλον, πόση ἀμάθεια καί πόσο θράσος, πόση ἀσέβεια πρὸς τό Ἱερό Θυσιαστήριο καί πόση περιφρόνηση πρὸς τήν ἀγιότατη κληρονομιά τῶν Πατέρων μας ἐγγράφει στίς σελίδες τῆς σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας τό κυρίαρχο σήμερα σύστημα τῆς προώθησης, στίς ὑψηλότερες ἡγετικές ἐπάλξεις, προσώπων, πού δέν τά ἀναδεικνύει ἄξια ἡ σύνολη πνευματική τους συγκρότηση, ἀλλά ἡ εὐνοια περιθωριακῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωματούχων ἡ ἡ προσωπική τους ἱκανότητα νά ἀσκοῦν τήν ἀπαξιωτική τέχνη τῆς κολακείας;

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέ στερεῖται χαρισματικῶν καί ἱκανῶν κληρικῶν. Δέν εἶναι πολλοί. Ἀλλά εἶναι καταξιωμένοι. Προικισμένοι μέ «τὴν ἔξωθεν καλή μαρτυρία». Καί φορτισμένοι μέ τά ψήγματα τῆς ποικίλης παιδείας.

Τό παράξενο, τό ἀπροσδόκητο καί τραγικό εἶναι, ὅτι αὐτοί οἱ ἄξιοι λειτουργοί δέν προκρίνονται γιά τήν ἀνάδειξή τους σέ ποιμένες. Κάποιοι ἐντελῶς ἄγνωστοι βγαίνουν, ξαφνικά, στή μέση τοῦ δρόμου καί ἐπιβραβεύονται μέ τό ἀρχιερατικό ὠμόφορο. Ἡ κάποιοι, λασπωμένοι καί καταλερωμένοι ἀπό τίς ἄθλιες ἐπιλογές τους, λούζονται-μόνο δημοσιογραφικά καί ἐπικοινωνιακά-καί ὁρμοῦν στά σκαλοπάτια τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, ἔτοιμοι νά στηθοῦν καί νά φωτογραφηθοῦν μέ τήν ἐντυπωσιακή, ἀρχιερατική στολή τους καί νά εἰσπράξουν ὅλα τά προνόμια καί τά ὀφέλη, πού ἐπαγγέλλεται

τό έκκοσμιευμένο άξίωμά τους.

Γνωρίζω κληρικούς, πού ξεροστάλιαζαν ή καί, άκόμα, ξεροσταλιάζουν, πίσω άπό τίς πόρτες τών Συνοδικών αίθουσών ή στους διαδρόμους του Συνοδικού διοικητηρίου, γιά νά προλάβουν νά κάμψουν τή ράχη τους, νά έκδηλώσουν τόν πραγματικό ή τόν φτιαχτό σεβασμό τους στό δεσπότη, πού θά κάνει τήν έμφάνισή του καί νά του ύπομνήσουν, ότι βρίσκονται στή σειρά τής άναμονής καί προσδοκούν τήν τίμια ψήφο του.

Καί γνωρίζω, άκόμη, άλλους κληρικούς, πού έντελώς άπαξιωτικά, κατέφυγαν ή καί καταφεύγουν στους παράγοντες τής πολιτικής έξουσίας, ζητώντας τή συνδρομή τους καί τή μεσολάβησή τους, ώστε τό μοναδικό όνειρο τής ζωής τους, ή προαγωγή τους σέ Μητροπολίτες, νά γίνει πραγματικότητα.

Ήτσι άναδεικνύονται οί Μητροπολίτες κατά τή σημερινή μας έποχή. Ή πρακτική, πού μās κληροδότησαν οί Άγιοι Άπόστολοί μας, μέ τήν έκλογή του Ματθία, είναι ιστορία λησμονημένη. Οί συμβουλές καί οί προδιαγραφές, πού μās άφησαν οί μεγάλοι Πατέρες μας, έχουν στριμωχτεί στίς βιβλιοθήκες καί κανένas δέν κάνει τόν κόπο νά τίς άνασύρει, νά τίς μελετήσει καί νά τίς έντάξει στή σύγχρονη Συνοδική πρακτική.

Άναπόφευκτα, ή σειρά τών προβλημάτων, πού έκθέτω σέ τούτη τήν έξαγόρευσή μου, μέ φέρνει καί μπροστά στην πόρτα τής οικονομικής ύπηρεσίας τής Έκκλησίας. Στό χώρο, πού άσκεΐται ή διάφανη, χρηστή διαχείριση του έκ-

κλησιαστικού γλωσσόκομου ή μεθοδεύεται ή δόλια, σκοτεινή διασπάθισή του.

Δεκαετίες τώρα, οί πληροφορίες, πού διολισθαίνουν άπό τά μυστικά, Συνοδικά δώματα, ένοχοποιούν καί τήν άνώτατη ήγεσία καί τους όργανωτικούς παράγοντες, γιά άδιαφανή καί γιά άνορθόδοξη διαχείριση τών οικονομών τής Έκκλησίας τής Έλλάδος. Τά μέσα τής λαϊκής έννημέρωσης συχνά κυκλώνουν τίς οικονομικές ύπηρεσίες τής Έκκλησίας καί άποσπούν κάποια άπό τά μυστικά της. Καί ή έντύπωση, πού διαχέεται, είναι άπογοητευτική καί άπαξιωτική. Πιστοί καί άπιστοι, άνθρωποι τής Έκκλησίας καί παράγοντες τής στρατευμένης αθεΐας διακινούν τόν πόνο τους ή τήν όργή τους καί κατανέμουν εύθυνες σέ όλους εκείνους, πού κακοδιαχειρίζονται ή πού σφετερίζονται τή «λογία» τής Έκκλησίας.

Δέ θά προχωρήσω σέ λεπτομερείas άναλύσεις καί κρίσεις, μιά καί τά διαχειριστικά παραστατικά δέν βρίσκονται στά χέρια μου. Θά άνασύρω, όμως, άπό τό παρελθόν, δυό δεδομένα, ήλεγμένα καί καθολικά παραδεκτά καί θά τά παραδώσω στους άναγνώστες μου, γιά νά κάνουν εκείνοι τίς άπαραΐτητες συγκρίσεις καί νά οδηγηθούν, μέ δική τους πρωτοβουλία, σέ κάποια συμπεράσματα.

Τό πρώτο δεδομένο είναι ή διαχείριση, πού έκανε ό μακαριστός Άρχιεπίσκοπος Ήρώνυμος, κατά τή σύντομη μόλις έξι χρόνια-παρουσία του στό θρόνο τών Άθηνών. Ό φωτισμένος καί κρυστάλλινος Ήράρχης, δέν είχε άπό καμμία πηγή οικονομική ένίσχυση. Ούτε τό κράτος ένίσχυσε τό βαλάντιο

τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση ὑπῆρχε τότε, γιὰ νὰ χρηματοδοτήσῃ τὰ προγράμματά του. Ἐκανε μιὰ σφυχτὴ διαχείριση καὶ προσπάθησε νὰ μὴ τοῦ διαφύγει καὶ ἡ τελευταία δεκάρα. Καὶ μέ τὴν οἰκονομία του αὐτὴ, ἀλλὰ καὶ μέ τὴν ἐκχώρηση ὅλων τῶν προσωπικῶν του πόρων, ἔκανε τόσα ἔργα, πού δέν εἶχαν γίνει σέ μακρότατη σειρὰ ἐτῶν. Καὶ οἱ ἄνθρωποι, πού τὸν πλαισίωναν καὶ τὸν βοηθοῦσαν στό ἔργο τῆς ἀνάπτυξης καὶ τῆς ἀξιοποίησης τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἀξιοπρεπεῖς ὅλοι τους καὶ ἐντιμοί, δέν ἔδωσαν ποτέ ἀφορμὴ νὰ διατυπωθεῖ ψόγος, σέ βάρος τοῦ προκαθημένου Ἱερώνυμου ἢ τῶν συνεργατῶν του.

Κάποιοι, πού διανοήθηκαν νὰ ἀντιπολιτευτοῦν στίς προσπάθειές του καὶ νὰ ἀμαυρώσουν τὴ φήμη του, διακήρυξαν, μέ στόμφο: «δῶστε μας ἐμᾶς τὸν πακτωλὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς Μονῆς τῆς Πεντέλης καὶ σᾶς κάνουμε πολὺ περισσότερα ἔργα, ἀπὸ αὐτά, πού ἔκανε ὁ Ἱερώνυμος». Καὶ τὸν πακτωλὸ τὸν πήραν. Καὶ τὸν κράτησαν ὄχι μόνο γιὰ ἔξι χρόνια, ἀλλὰ γιὰ τριανταεξί. Ὡστόσο, δέν πρόσθεσαν ἀπολύτως τίποτα στὴ «Βασιλειάδα» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου. Ἀντίθετα ξεπούλησαν τὸ Νοσοκομεῖο τῶν κληρικῶν καὶ ἀκύρωσαν ἔργα, πού βρίσκονταν σέ ἐξέλιξη.

Τὸ δεύτερο δεδομένο: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ-γνωστὸ αὐτό-γιὰ νὰ ἐξοντώσῃ ἐκείνους, πού τοὺς θεωροῦσε ἀντιπάλους του καὶ νὰ στηρίξῃ τὸ θρόνο του, μέ Συντακτικὲς Πράξεις τῆς Δικτατορίας ἀπομάκρυνε, ἀντικανονικά καὶ ἀντιδεοντολογικά, δώδεκα Μητροπολίτες. Ἀμέσως μετὰ, γιὰ νὰ τοὺς

φορτώσῃ μέ ἐνοχές καὶ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ δικό του πραξικόπημα, διέταξε οἰκονομικὸ ἔλεγχο σέ ὅλες τίς Μητροπόλεις, πού τίς ποίμαιναν, ὡς τὴν ὥρα ἐκείνη, οἱ ἐκλεγμένοι ἀπὸ τὴ Σύνοδο τοῦ Ἱερώνυμου. Σε κάποιες, μάλιστα, ἀπὸ αὐτές, ἔστειλε ἐλεγκτές, πού γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο εἶχαν συγκρουστεῖ μέ τοὺς «ὑπὸ ἔλεγχου» Μητροπολίτες. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, ποιὸ ἦταν; Σέ καμμιά Μητρόπολη οἱ ἐλεγκτές δέν κατάφεραν νὰ βροῦν στοιχεῖα ἐπιβαρυντικά καὶ νὰ στοιχειοθετήσουν ἐνοχές. Ὅλοι τους εἶχαν διαχειριστεῖ μέ προσοχὴ καὶ μέ ἐντιμότητα καὶ τὴν τελευταία δραχμὴ καὶ εἶχαν ἀναπτύξῃ ἔργο, πού ἀπὸ μόνο του ἔδινε μαρτυρία γιὰ τὴν ἠθικὴ τους ἀκεραιότητα καὶ φίμωνε τοὺς σχεδιαστές τῆς ἐνοχοποίησης τους.

Οἱ ἀναγνώστες μου, ἔχοντας στά χέρια τους αὐτές τίς ἐπισημάνσεις καί, παράλληλα, ὅσα γράφονται κατὰ τίς μέρες μας στὸν ἡμερήσιο τύπο, μποροῦν νὰ βγάλουν τὰ δικά τους συμπεράσματα.

Ὅσα κατάθεσα σ' αὐτό τό κείμενό μου, τό ἐπαναλαμβάνω γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, εἶναι πόνος καρδιάς. Ὁ πόνος, πού συγκεντρώνεται στὴν εὐαίσθητη ἐστία τῆς ὑπάρξης, ὅταν σέ κάποιο μέρος ἢ σέ κάποιο μέλος τοῦ σώματος διαταράσσεται ἡ κανονικὴ καὶ ἁρμονικὴ λειτουργία καὶ προκαλεῖται ἐπικίνδυνη ἐμπλοκή. Καὶ ἀκόμη, εἶναι συλλεκτικός πόνος, πού τὸν βιώνουν καὶ τὸν ὑφίστανται πολλὰ ἀδελφία μου, μέλη ἐνσυνείδητα καὶ δραστήρια τοῦ Σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ «ὅ ἐστιν ἡ Ἐκκλησία»

Ἡ ἱεραποστολική πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας στό σύγχρονο κόσμο

Ἡ Ὁρθοδοξία στή σύγχρονη Βρετανία (I).

(Εἰσαγ. μετ. Στά Βρετανικά νησιά ἀπό τόν 3ο ἥδη αἰώνα ὑπῆρχαν ὁργανωμένες Χριστιανικές κοινότητες, πού ἔστειλαν Ἐπισκόπους ὡς ἐκπροσώπους σέ Συνόδους τῆς Δύσεως, καί ἱεραποστόλους στήν τότε παγανιστική Βόρεια Εὐρώπη. Κατά τήν παράδοση τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος χειροτόνησε καί ἔστειλε ὡς Ἐπίσκοπο Βρετανίας τόν ἅγιο Ἀριστόβουλο (15 Μαρτίου), ἐκ τῶν 70 μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος καί μαρτύρησε ἐκεῖ. Ἄρα ὁ Χριστιανισμός ἔφτασε στή Βρετανία πολύ νωρίς καί ρίζωσε βαθειά. Στή συνέχεια πῆρε τό δρόμο τῆς Δυτικῆς Χριστιανοσύνης. Σήμερα, ἡ Βρετανία βρίσκεται στήν πρωτοπορία μεθοδευμένου ἀποχριστιανισμοῦ τῆς Εὐρώπης. Κάτω ὅμως ἀπό τήν ἐπιφάνεια τῆς ἀποστασίας πολλοί Εὐρωπαῖοι ἀλγοῦν καί ἀναζητοῦν τήν ἀρχαία γνήσια ἐκκλησιαστική ζωή. Αὐτή ἡ ἀναζήτηση ἀποτυπώνεται στό ἄρθρο, πού ἀκολουθεῖ. Εἶναι γραμμένο ἀπό Βρετανό, πού σέ ὠριμη ἡλικία ἀσπάστηκε τήν Ὁρθοδοξία καί ἐντάχθηκε στήν Ἑλληνική Ἐκκλησία τῆς χώρας του. Ἄν καί δημοσιευμένο τό 1990, ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἐπῆκαιρο, ὅχι μόνο στή Βρετανία, ἀλλά σ' ὅλη τήν Εὐρώπη, πού ἡ στρατευμένη ἀμφισβήτηση κλονίζει συθέμελα τό χριστιανικό παρελθόν μας. Ἐνδιαφέρει ἄμεσα καί τή χώρα μας, ἡ ὁποία ὑφίσταται τήν ἐπίθεση τῆς ἀθεΐας καί δυστυχῶς χάνει τά πνευματικά της ἐρεῖσματα. Ἐπιπρόσθετα, χάνει τήν πληθυσμιακή της ὁμοιογένεια, ἀφοῦ ἴσως

(Κολασ. α' 24).

Ἄν ἡ κραυγή μου αὕτη ἐγγίσει τίς χορδές τῶν καρδιῶν τῶν ἀδελφῶν καί συνιεραρχῶν μου, θά βιώσω αὐτό τό ἄγγιγμα, ὡς πράξη Συνοδικῆς εὐαισθησίας καί ἀφορμή γιά βαθύτερη μελέτη τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς μας πραγματικότητας. Ἄν ἀποκλειστεῖ, μα-

κρυά ἀπό τούς Συνοδικούς χώρους καί μακριά ἀπό τίς καρδιές, θά τήν ἀποθέσω στά πόδια τοῦ Κυρίου μου, συν-οδευμένη μέ τή θερμή ἱκεσία μου: «ὁ γάρ λαός Σου καί ἡ Ἐκκλησία Σου, ἱκετεύουσί Σε».

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

καί τό 20^ο/ο τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ξένοι μετανάστες, πολλοί ἀπό τούς ὁποίους εἶναι δεύτερης γενιᾶς. Μήπως σέ κάποια χρόνια οἱ πιστοί Ὁρθόδοξοι καί ἐδῶ θά μετριόμαστε ὅπως κάνει ὁ ἀρθρογράφος τοῦ ἄρθρου; Τό φρόνημα καί οἱ ἐπισημάνσεις του ἴσως φανοῦν καί σέ μᾶς χρήσιμες).

Ἕνα νέο ξεκίνημα

Στό τέλος τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου ὁ ἀριθμός τῶν Ὁρθοδόξων ἐνοριῶν στή Βρετανία ἦταν μονοψήφιος. Στίς ἀρχές τοῦ 1990 ἔφτασε τούς 147. Αὕτη ἡ αὐξηση ἄρχισε ὅταν ἕνα κύμα προσφύγων ἀπό τή Σοβιετική Ἑνωση καί τήν ἀνατολική Εὐρώπη ἔφτασε στή χώρα, μετὰ τόν πόλεμο, καί συν-εχίστηκε μέ μιά νέα μαζική μετανάστευση ἀπό τήν Ἑλλάδα καί τήν Κύπρο. Ἡ μετανάστευση αὕτη κορυφώθηκε μετὰ τήν τουρκική εἰσβολή στό βόρειο τμήμα τοῦ νησιοῦ.

Παράλληλα, ἀπό τή δεκαετία τοῦ 1980 ἔχουμε σταθερή αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γηγενῶν προσηλύτων στήν πίστη. Μερικοί προέρχονται ἀπό ἄλλες χριστιανικές ὁμολογίες. Ἄλλοι ἀπό ἀνατολικές θρησκείες. Σέ πολλές περιπτώσεις, τά νέα μέλη δέν ἔχουν κα-νένα θρησκευτικό μπαγκκράουντ. Τό Χριστιανικό Ἐγχειρίδιο (Christian Handbook) τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου δείχνει τήν αὐξηση τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν, πού ἀπό 193.430 τό 1970 ἔγιναν 232.300 τό 1990. Οἱ ἀριθμοί μᾶλλον δέν εἶναι ἀκριβεῖς· εἶναι ὅμως ἐνδεικτικοί.

Γιά τό μέσο Βρετανό, ἡ ἀριθμητική αὕξηση συνοδεύτηκε ἀπό τή συν-ειδητοποίηση ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι κάτι πιό σημαντικό ἀπό μιά κάποια ἐξωτική ξένη θρησκεία. Ἀλλά καί οἱ

οικογένειες ἄλλων Ὁρθοδόξων, μή Βρετανῶν μεταναστῶν, ἄρχισαν νά νιώθουν τήν Ὁρθοδοξία σάν κάτι πε-ρισσότερο ἀπό ἀπλά «τὴν πίστη τῶν παπούδων μας»· σάν κάτι, μέ τό ὁποῖομποροῦν νά ἀντιμετωπίσουν τίς πραγματικότητες τῆς σημερινῆς ζωῆς.

Διεδικώντας τό χαμένο ἔδαφος

Ποιό εἶναι τό μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας στή Μεγάλη Βρετανία; Μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι οἱ προκλήσεις, πού ἀντιμετωπίζει ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, εἶναι ἀνάλογες μέ ἐκεῖνες, πού ἀντιμετώπισε ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία σ' αὕτη τή χώρα, ὅταν, τό 410 μ.Χ., οἱ ρωμαϊκές λεγεῶνες ἐγκατέ-λειψαν τή Βρετανία γιά νά προστατεύσουν περιοχές τῆς Αὐτοκρατορίας πιό κοντινές στή Ρώμη. Τότε εἰσέβαλαν βάρβαροι εἰδωλολάτρες Σάξονες, πού διέλυσαν τήν παλαιά Κελτική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Μετὰ τήν ἐρήμωση τῆς πρώτης εἰσβολῆς, ἡ πίστη ξαναζωντάνεψε. Πῶς; Μέ τήν δράση πιστῶν καί ἀποφασισμένων Κελτῶν, Ρωμαίων καί Ἑλλήνων ἱεραποστόλων, πού θυσιάστηκαν κηρύσσοντας τήν Πίστη ἀκόμα καί στούς ἴδιους τούς Σάξονες εἰσβολεῖς.

Χωρίς ἀμφιβολία, ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τῆς σύγχρονης Ὁρθοδοξίας νά μεταφυτευτεῖ στή Βρετανία κατά προ-σεχές μέλλον, ἐξαρτάται ἀπό τήν ἰκα-

νότητά μας, μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ πάν -
τοτε, νά προσφέρουμε σήμερα ξανά τό
σπουδαῖο μήνυμα τῶν παλιῶν μας ἱερα -
ποστόλων. Ὡς ξεκινοῦσε μιά νέα ἱερα -
ποστολή σ' αὐτό τό μεγάλο ἔθνος, θά
ἔπρεπε, μέ πρότυπο τό παλιό ἐκεῖνο
μήνυμα, νά κινηθεῖ θέτοντας τίς πα -
ρακάτω προτεραιότητες:

1) Ἐνότητα. Εἶναι προφανές, ἀπ' ὅ,τι
ἐλέχθη στήν ἀρχή τοῦ ἄρθρου, ὅτι ἡ
Ὁρθόδοξια στή Βρετανία ἐμφανίζει δι -
αφοροποιήσεις ἀνάλογα μέ τήν ἐθνότη -
τητα τῶν πιστῶν. Περιλαμβάνει Ἑλλη -
νες, Σλάβους, Ἀραβες καί ἄλλες ἐθνό -
τητες. Δυστυχῶς, οἱ Ὁρθόδοξοι Χρι -
στιανοί στή Βρετανία διακηρύσσουμε
ἐνότητα στήν κοινή πίστη μόνο στά
λόγια. Στήν πράξη ἀκυρώνουμε αὐτή
τή διακήρυξη μέ πρακτικές, πού ὑπερ -
τονίζουν τήν ἐθνική μας καταγωγή σέ
βάρος τῆς κοινῆς μας χριστιανικῆς
ταυτότητας.

Ὡς οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί θέ -
λουμε νά διεκδικήσουμε ξανά τά ἐδάφη,
στά ὁποῖα ἔδρασαν ἱεραποστολικά οἱ
πατέρες μας, πρέπει νά ξεκινήσουμε
ἀπό μιά θέση ἐνότητας. Πρέπει νά
μάθουμε τό πῶς θά γίνουμε Ὁρθόδοξοι
Ἕλληνες, Ὁρθόδοξοι Ρῶσοι, Ὁρθό -
δοξοι Βρετανοί, μᾶλλον παρά Ἕλλη -
νες Ὁρθόδοξοι, Ρῶσοι Ὁρθόδοξοι, κτλ.
Συγχρόνως, ὅποιοι ἀπό μᾶς προσήλθαμε
ῶριμοι στήν Ἐκκλησία πρέπει νά ἀπο -
τινάξουμε ἀπό πάνω μας κάθε διάθεση
ἐλιτισμοῦ, πού θά μᾶς ἔκανε νά βλέ -
πουμε ἀφ' ὑψηλοῦ αὐτούς, πού ὀνο -
μάζουμε ἐθνικούς Ὁρθοδόξους. Ἐχο -
με πολλά νά μάθουμε ἀπό τά πνευμα -
τικά βιώματά τους.

Πολλοί ἐντοπίζουν τήν ἐνότητα

στήν ὑπαρξη μιᾶς κανονικῆς δομῆς
ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως στή Με -
γάλη Βρετανία, ὅπου ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι
Χριστιανοί θά ἀναγνωρίζουν ἓνα μόνο
ἱεράρχη, νά διοικεῖ μιά γεωγραφική πε -
ριοχή. Μέ δεδομένη ὅμως τήν ὑπάρ -
χουσα σήμερα κατάσταση τῶν διαφο -
ροποιήσεων, αὐτός ὁ στόχος φαίνεται
ἀπραγματοποίητος. Οἱ Ὁρθόδοξοι Χρι -
στιανοί ἐντούτοις πρέπει νά κάνουμε
ἀρχή, καί μέ συνέπεια, ἐπιμονή, προσ -
ευχή καί ζωντανή πίστη, νά μή στα -
ματίσουμε νά ἐργαζόμαστε γιά τήν
ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου. Πρέπει νά
ἐπιχειρήσουμε νά προσεγγίσουμε μέ
ἀγάπη καί ταπείνωση τοὺς ἄλλους
Ὁρθοδόξους, ὅποιας ἐθνικότητας καί
ἂν εἶναι, σέ ὅποια ἐκκλησιαστική δι -
καιοδοσία καί ἂν ὑπάγονται.

2) Ἀγιότητα. Ὡς ἔθνος, ἡ Βρετανία
βρίσκεται σέ πλήρη ἠθική χρεωκοπία.
Ἐχομε φτάσει στό σημεῖο νά δε -
χόμαστε ὡς νόμιμο δικαίωμα τήν ἐκ -
τρωση, τή θανάτωση δηλαδή παιδιῶν,
πού κυοφοροῦνται, ὡς προσφορά θυσίας

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

στό βωμό του άτομοκεντρικού εὐδαιμονισμού τῶν πολιτῶν. Πειραματιζόμαστε χωρίς ἀναστολές σέ ἔμβρυα γιά τή βελτίωση τάχα τῆς ποιότητας ζωῆς (!), (εἴμαστε ἀπό τά λίγα κράτη τῆς Εὐρώπης, πού ἔχουμε νομιμοποιήσει τά πειράματα στά ἔμβρυα). Ἀκόμα, ἀμέτρητοι νέοι καί γέροι, ἔχουν ἐμπλακεῖ στά δίχτυα τοῦ ἀλκοολισμοῦ καί τῶν ναρκωτικῶν καί βασανίζονται μέσα σέ βαρεῖες καταθλιπτικές καταστάσεις. Ὁ Τύπος τῆς χώρας γεμίζει τελευταῖα μέ ρεπορτάζ φρίκης γύρω ἀπό σατονολατρικές πορνικές τελετές.

Ὡς Χριστιανοί Ὁρθόδοξοι, πού ζοῦμε σέ μιά τέτοια κοινωνία, καλούμαστε νά γίνουμε ἔθνος ἅγιο, ἀφιερωμένοι δηλαδή ἄνθρωποι στό Θεό. Ἡ ζωὴ μας πρέπει νά διαφέρει ριζικά ἀπό ἐκείνη τῶν γύρω μας νεοπαγανιστῶν. Ἡ ἀπληστία καί ἡ λαγνεία, πού κινοῦν ὅλη τήν περιρρέουσα κουλτούρα, ἄς εἶναι ξένη πρὸς ἡμᾶς. Τό ἴδιο καί οἱ ἀγχῶδεις μέριμνες γι' αὐτὴ τήν πρόσκαιρη ζωὴ. Ἐλεύθεροι ἐν Χριστῷ, ἄς ἀποδεχόμα-

στε καί τόν πλοῦτο καί τὴ φτώχεια μέ τὸ βλέμμα στραμμένο στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Πρέπει νά μάθουμε νά βοηθάμε γενναιοδῶρα τοὺς πάμπολλους φτωχοὺς αὐτῆς τῆς χώρας, νά εἴμαστε πιστοὶ στό γάμο καί στίς οἰκογένειές μας καί πιστοὶ διαχειριστές τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ, τίς ὁποῖες καί νά Τοῦ τίς ἐπιστρέφουμε εὐχαριστιακά ὡς ἱερεῖς τῆς δημιουργίας Του.

Μέσα σέ μιά δεκαετία θά μπορούσαμε ἴσως νά δείξουμε στοὺς γύρω μας μιά πραγματικά Ἀγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ ἀγιότητα τῆς ὁποίας θά λάμπει μέσα ἀπὸ τά ἀπτά ἔργα τῆς ἀγάπης μας, εἴτε εἶναι προσφορά στέγης σέ ἄστεγους, εἴτε εἶναι ἀγῶνες πρὸς ὑπεράσπιση τῆς ζωῆς τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ, εἴτε εἶναι παροχὴ τροφῆς σέ πεινῶντες ὑλικά καί πνευματικά. Ὅπου ὑπάρχει φῶς, ὅπως-δήποτε θά λάμψει· δέν μπορεῖ νά κρυφτεῖ.

(Ἀκολουθεῖ τό β' μέρος)

Nicholas Chapman

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr